



ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO DIDINIMAS

2021-2027 m. ES paramos programos „Didinti
energijos vartojimo efektyvumą pramonės įmonėse“
pristatymas


2023 m. sausio 17 d.



ra research
& advice



BENDRA INFORMACIJA

- 
- ◇ Finansuojami regionai – Sostinės regionas (Vilniaus apskritis) ir Vidurio ir Vakarų Lietuva (VVL, t.y. visos apskritys išskyrus Vilniaus).
 - ◇ Galimi pareiškėjai – pramonės įmonės.
 - ◇ Programos biudžetas – 35 mln.Eur, iš kurio:
 - ◇ 20 mln.Eur skiriama VVL regionui, tame tarpe:
 - ◇ 12 mln.Eur skiriama labai mažoms, mažoms ir vidutinės įmonėms;
 - ◇ 8 mln.Eur skiriama didelėms įmonėms;
 - ◇ 15 mln.Eur skiriama Sostinės regionui, tame tarpe:
 - ◇ 7,5 mln.Eur skiriama labai mažoms, mažoms ir vidutinės įmonėms;
 - ◇ 7,5 mln.Eur skiriama didelėms įmonėms;
 - ◇ Planuojama, kad paramą gaus apie 228 įmonių.
 - ◇ Paraiškų surinkimo terminai – iki 2023 m. kovo 30 d.





KAS IR KIEK FINANSUOJAMA

FINANSAVIMO SĄLYGOS

- ◇ Maksimali paramos suma – 900.000 Eur
- ◇ Paramos intensyvumas*:
 - ◇ Labai mažoms ir mažoms įmonėms - 50%
 - ◇ Vidutinėms įmonėms - 40%
 - ◇ Didelėms įmonėms - 30%

* + 15% kai investicijos vykdomos Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Tauragės, Telšių ir Utenos apskrityse


KAS FINANSUOJAMA

- ◇ Finansuojamos energijos vartojimo audito ataskaitoje rekomenduojamos investicijos (technologinė įranga, jos modernizavimas ar keitimas į energetiškai efektyvesnę) ir visos su jų įdiegimu, montavimu, instaliavimu, darbuotojų apmokymu susijusios išlaidos.

- ◇ Finansuojama veikla - energijos vartojimo efektyvumo didinimas pramonės įmonėse: naujausios ir aplinkai palankios įrangos įsigijimas ir technologinių sprendimų pritaikymas gamybos procesuose) užtikrinant šių gamybos procesų tęstinumą, t. y. reikiamos technologinės įrangos ir turimų technologinių procesų infrastruktūros atnaujinimą.
- ◇ Priklausomai nuo to ar įranga yra modernizuojama ar keičiama į naują, tinkamos išlaidos apskaičiuojamos skirtingai:
 - ◇ pirmu atveju visos esamos įrangos modernizavimo išlaidos yra tinkamos ir kompensuojamos nurodytu intensyvumu
 - ◇ antru atveju, būtina pateikti du lygiavertės įrangos pasiūlymus, vieną iš kurių įmonė pajėgtų finansuoti iš savo lėšų, kitą – su ES pagalba. Tų pasiūlymo kainos skirtumas ir sudaro finansuojamą dalį.



REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS


- 
- ◇ Tinkamas pareiškėjas – ne trumpiau kaip 3 metus veikianti pramonės įmonė*, kurios vidutinė metinė apyvarta iš savo pagamintos produkcijos per pastaruosius 2 metus iki paraiškos pateikimo yra ne mažesnė negu 300.000 Eur (didelės įmonės atveju) ir 145.000 Eur (labai mažos, mažos ar vidutinės įmonės atveju).
 - ◇ Pajamos iš šios gamybinės veiklos turi sudaryti ne mažiau kaip 51 proc. nuo visų įmonės pardavimo pajamų

* - Pramonės įmonė – įmonė, vykdanči pramonės ekonominę veiklą pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, priskirtiną B sekcijai „Kasyba ir karjerų eksploatavimas“ (išskyrus šias veiklas: „Žalios naftos ir gamtinių dujų gavyba“, „Durpių gavyba“, „Naftos ir gamtinių dujų gavybai būdingų paslaugų veikla“) ir C sekcijos „Apdirbamoji gamyba“ (išskyrus šią veiklą: „Kokso ir rafinuotų naftos produktų gavyba“)






REIKALAVIMAI PROJEKTAMS

- 
- ◇ Projektas turi būti įgyvendintas **per laikotarpį ne ilgesnį kaip 36 mėnesių** nuo ES paramos sutarties pasirašymo dienos, bet ne vėliau kaip iki 2029 m. gruodžio 31 d.
 - ◇ Projektas gali būti pradėtas įgyvendinti ne anksčiau nei po paraiškos įregistravimo dienos, tačiau tokiu atveju projekto išlaidos yra patiriamos įmonės rizika, nes dar nėra sprendimo dėl finansavimo skyrimo
 - ◇ Projektu **siekama bent 30 proc. sumažinti tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį**, palyginti su energijos vartojimo efektyvumo audito ataskaitoje nurodytu bendru įmonės (pareiškėjo) išmetamu kiekiu. Tai **išvestinis rodiklis**, perskaičiuojamas pagal visos įmonės suvartotos energijos kiekį ir jo pokytį įgyvendinus projektą.
 - ◇ Kartu su projekto paraiška, būtina pateikti privalomojo energijos vartojimo audito ir papildomo energijos vartojimo audito ataskaitas (didelės įmonės atveju) arba atlikto **energijos vartojimo audito ataskaitą** (labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės atveju).
 - ◇ **Energetinis auditas** turi būti parengtas **ne anksčiau kaip 2 metai** iki paraiškos pateikimo, o jį atlieka atestuotos įmonės/specialistai.





PROJEKTO ĮSIPAREIGOJIMAI

- 
- ◇ Įsipareigojama pasiekti paraiškoje numatytą metinį pirminės energijos suvartojimo kiekio sumažėjimą, skaičiuojant bazinių metų (iki paraiškos pateikimo) ir pasiekto pokyčio per metus po ES paramos intervencijos. Rodiklis bus apskaičiuojamas atlikus energetinį auditą ar kitą techninį patikslinimą.
 - ◇ 3 metų laikotarpyje po projekto investicijų pabaigos įmonei taikomi tokie įsipareigojimai:
 - ◇ Įmonė negali nutraukti gamybinės veiklos arba perkelti jos už Lietuvos ribų;
 - ◇ Įmonė negali pakeisti infrastruktūros objekto nuosavybės teisių, jei dėl to įmonė arba viešojo sektoriaus institucija įgytų nederamą pranašumą;
 - ◇ Įmonė negali iš esmės pakeisti veiklos, kuriai buvo skirtos investicijos, pobūdžio, tikslų arba vykdymo sąlygų, jei tai pakenktų projekto tikslams.

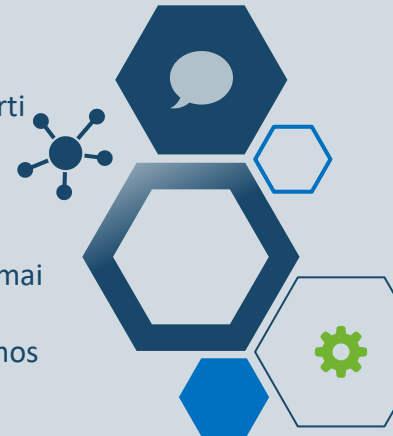




SVARBESNI AGENTŪROS ATSAKYMAI


Tinkamų išlaidų apskaičiavimo pavyzdys - Turite veikiančią įrangą, kuri yra senos gamybos, yra energetiškai neefektyvi ir tarši ir norite ją pakeisti naujesne įranga, kuri taupys energiją bei mažins taršą. Tokiu atveju, įmonė turėtų teikti du komercinius pasiūlymus:

- (1) vieną komercinį pasiūlymą įrangai, kuriai įmonė galėtų įsigyti be valstybės pagalbos, t. y. be investicijų iš ES lėšų
 - (2) ir kitą komercinį pasiūlymą įrangai, kurią įmonė gebėtų įsigyti su valstybės pagalba, o jos energetinis efektyvumas būtų dar didesnis, o CO₂ išmetimas būtų dar mažesnis.
- ◇ Tai šių dviejų komercinių pasiūlymų skirtumas ir būtų tinkamos finansuoti išlaidos, nuo kurių ir skaičiuojamas konkretus paramos intensyvumas (40-50-...%). Gali būti lyginami analogiški įrenginiai skirti tiems patiems gamybos procesams įgyvendinti. Taip pat gali būti skaidomos turimos įrangos dalys, ir teikiami komerciniai tų dalių atitikmenims, tačiau bendrai tų dalių visuma, turi pilnai atlikti gamybinį procesą.
- ◇ Pabrėžtina, kad teikiami komerciniai pasiūlymai turi būti lygiaverčiai savo pajėgumais, galia ir pan. turimai įmonės įrangai, todėl kad investicijos į materialųjį ir nematerialųjį turtą, susijusį su esamos įmonės pajėgumo didinimu, įmonės produkcijos įvairinimu, kai įmonė ima gaminti naujus produktus, arba esamos įmonės bendro gamybos proceso esminiu keitimu. Todėl lyginama įranga turi būti skirta tiems patiems įmonės pajėgumams įgyvendinti sutaupant daugiau energijos ir mažinant CO₂ išmetamą kiekį.





SVARBESNI AGENTŪROS ATSAKYMAI

- 
- ◇ Ar perkama įranga turi mažinti elektros išlaidas ir CO₂? Ar gali būti tik elektra, tik CO₂?
 - Turi būti įgyvendinti abu nurodyti rodikliai, tiek CO₂ mažinimas bent 30 proc., tiek energijos vartojimo sumažinimas
 - ◇ Įmonė turi bendrai bent 30 proc. sumažinti CO₂ išmetimą. Jei viskas veikia ant elektros, kaip yra traktuojamas CO₂ sumažinimas tada?
 - Elektros energija, kaip ir bet kuri kita energijos rūšis išmeta tam tikrą kiekį CO₂, nebent elektra būtų imama iš nuosavos saulės elektrinės, tada būtų, laikoma, kad jūsų naudojama atsinaujinančių išteklių elektra CO₂ neišmeta. Atlikus auditą, būtų nurodoma, kiek elektros energijos suvartojimo sumažinimas sumažins išmetamą įmonės CO₂.
 - ◇ Ar tinkamos finansuoti būtų tikslinės transporto priemonės, tokios kaip krautuvas, ekskavatorius, sunkvežimis?
 - Tikslinės transporto priemonės netinkamos finansuoti.

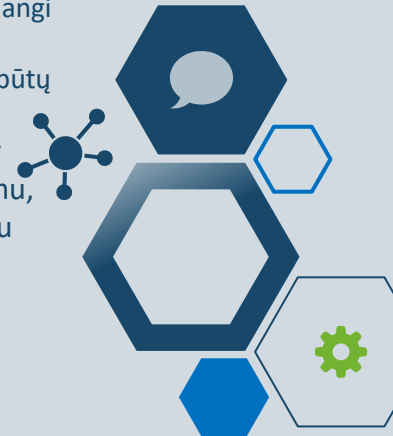




SVARBESNI AGENTŪROS ATSAKYMAI

Ar tinkamos išlaidos būtų inžinerinių tinklų įvedimas/atnaujinimas; gamybinių pastatų statybos, rekonstrukcijos ar remonto darbai, reikalingų pamatų technologinei įrangai pastatyti montavimas ir pan.?

- Vertinant tinkamas išlaidas, bus remiamasi Energijos vartojimo audito ataskaitoje nurodytomis priemonėmis, kurias nustatys auditoriai, tačiau jos turi būti susijusios su gamybos procesu. Kaip pavyzdį galime pateikti:
 - Audite gali būti nurodyta, jog taupant elektros energiją, įmonei siūloma pasikeisti apšvietimą – iš senų neefektyvių lempučių, jas pakeičiant į LED – tokios išlaidos nebūtų tinkamos finansuoti, kadangi jos nėra tiesiogiai susijusios su gamybos procesu.
 - Audite gali būti nurodoma pakeisti gamybinę liniją į naujesnę, efektyvesnę, tokiu atveju išlaidos būtų tinkamos.
- Taip pat pabrėžtina, kad netinkamos išlaidos yra visis statybos darbai, investicijos į materialųjį ir nematerialųjį turtą, susijusį su esamos įmonės pajėgumo didinimu, įmonės produkcijos įvairinimu, kai įmonė ima gaminti naujus produktus, arba esamos įmonės bendro gamybos proceso esminių keitimų ir investicijos į atsinaujinančius energijos išteklius.
- Inžinerinių tinklų įvedimas/atnaujinimas – jei kažkokia dalis būtų tiesiogiai susijusi su gamybine įranga ar gamybos procesu, ta dalis būtų tinkamos išlaidos (jei numatytos audite). Gamybinių pastatų statybos, rekonstrukcijos ar remonto darbai; reikalingų pamatų technologinei įrangai pastatyti montavimas ir pan. būtų netinkamos išlaidos.



ĮGYVENDINIMO PLANAS





FINANSAVIMO PRIORITETAI

Kvietimo biudžeto visiems projektams tikrai nepakaks. Maksimaliai projektas gali surinkti 100 balų ir tuo didesnis balų skaičius, tuo didesnės galimybės užtikinti paramą.

60 balų

Projektu siekiama daugiau kaip 30 proc. sumažinti tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, palyginti su energijos vartojimo efektyvumo audito ataskaitoje nurodytu bendru įmonės (pareiškėjo) išmetamu kiekiu.

20 balų

Projekto efektyvumas - santykis tarp pareiškėjo planuojamo sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio produkcijos vienetui ir prašomos finansavimo sumos

20 balų

Pareiškėjas yra pramonės įmonė, kurios metinis sutaupyta pirminės energijos kiekis (MWh/per metus) yra didesnis.





MŪSŲ PASLAUGOS

1

Detalaus projekto įgyvendinimo plano sudarymas

2

Investicijų efektyvumo vertinimas pagal įmonės turimus faktinius duomenis ir planuojamą įdiegti energijos vartojimo efektyvumo priemonių techninius parametrus

3

Dalyvavimas energetinio audito rengimo procese: pradinių užduočių ir pagrindinių reikalavimų suformavimas, rezultatų aptarimas ir įvertinimas

4

Paraiškos ir jos priedų rengimas. Konsultavimas lydinčių dokumentų rengimo ir tinkamumo klausimais. Paraiškos pateikimas Inovacijų agentūrai

5

Pateiktos paraiškos gynimas jos vertinimo Agentūroje etape: atsakymų rengimas, komunikavimas su atsakingomis šalimis

6

Projekto įgyvendinimo administravimas: konkursų organizavimas, dokumentų paramai išmokėti rengimas, projekto keitimų derinimas, konsultacijos kitais projekto įgyvendinimo klausimais





KONTAKTAI

UAB Research & Advice

dr. Vladas Tomaševič

Tel.: + 370 687 86 006

El.paštas: vladas@advice.lt

[Gedimino pr. 20, 01103 Vilnius](https://www.advice.lt)

www.advice.lt

 research
& advice

